

2. Богданова Є.А. Порівняльний аналіз функціональних і технічних можливостей вітчизняних програм з автоматизації аудиторської діяльності / Є. А. Богданова, А.В. Кузнецов, Л.М. Макарова // Системне управління: електронне наукове видання. 2010 . № 1 (7). С. 1-17.

3. Русіна Н.В. Використання програмного забезпечення в аудиті / Н.В. Русіна// Збірник наукових праць Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2011. Вип. 20., Ч.1. С.372-376

4. Гуцаленко У.О. «Комп'ютерний аудит в системі внутрішньогосподарського контролю URL: http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/inek/2010_3/138.pdf (дата звернення: 20.03.2021)

5. Абрамов Д. «Большая четверка» доведет аудит до автоматизма URL: <http://www.vedomosti.ru/management/articles/2016/03/30/635611-bolshaya-chetverka-dovedet-audit-avtomatizma> (дата звернення: 20.03.2021)

6. Хмарні технології. Переваги і недоліки. URL: <https://valtek.com.ua/ua/system-integration/it-infrastructure/clouds/cloud-technologies> (дата звернення: 20.03.2021)

7. Офіційний сайт CaseWare. URL: <https://caseware.com.ua/ru/about-us/> (дата звернення: 20.03.2021)

8. Івахненко С.В. Автоматизація аудиту в Україні та світі: підходи і програмне забезпечення // Аудитор України. 2007. №3. С.21.

ПРОБЛЕМИ РЕЛОКАЦІЇ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Н.М. Волоснікова, к.е.н., доцент

Т.Л. Зборщик, студентка

Національний технічний університет

“Харківський Політехнічний Інститут”, м. Харків

З 24 лютого 2022 р. бізнес України зазнав значних збитків та руйнувань. За даними Міністерства цифрової трансформації 46,8 % підприємств досі зупинені або майже зупинені. А загальні прямі втрати малого та середнього бізнесу з 24.02.2022 оцінюються у \$85 млрд.[1]

Такі втрати дуже болючі для національної економіки. Але через небезпеку в деяких регіонах бізнес немає можливості працювати. Тому Уряд створив та розробив Програму релокації бізнесу, [2] таким чином є можливість відновити повноцінну роботу підприємств та поліпшити економічне становище.

Перемістити підприємство - це складний та тривалий процес, який призводить до багатьох проблем. Їх вирішення є важливою метою для власників підприємств, співробітників та суспільства в цілому.

Держава у своїй Програмі пропонує допомогу в підборі площ для розміщення виробництва; перевезенні обладнання чи устаткування; розселенні персоналу, пошуку нових працівників у місцях дислокації після переїзду. Та це не означає, що проблеми зникають.

Якщо розглянути процес транспортування підприємства, можна зіткнутися з проблемами габаритності та транспортабельності основних фондів компанії. Це каже про те, що, наприклад, компаніям ІТ-сфери потрібно перевезти мінімум обладнання, задіяти менше транспортних засобів - це безпека водіїв. Великим підприємствам з об'ємним устаткуванням треба залучити більше людей та транспортних засобів для демонтажу та транспортування. Чим більше ось такого нагромадження, тим важче все організувати. А в більшості випадків все тісно пов'язано з часом, бажано за мінімальні терміни все здійснити. Крім того перевезти обладнання одна справа, а евакуювати тварин з господарства ще важче. Але такі дії теж є необхідними, бо, на жаль, велика кількість худоби гине, але ж вона могла б приносити економічну користь, тож варто її рятувати.

Держава пропонує шляхи та засоби для транспортування - це АТ "Укрзалізниця" та АТ "Укрпошта".[3] Але ці пропозиції не всім підходять.

Тому гарним варіантом є співпраця компаній, що займаються вантажними перевезеннями й знаходяться на території поряд з підприємствами, яким варто переміщуватися. Цей варіант взаємовигідний для обох сторін. Перші будуть вивозити свої фури до більш безпечних місць, а щоб не їхати без вантажу, було б доречно скооперуватися з підприємством і стати для нього перевізником. Таким чином буде економічна вигода для власника вантажних машин і для підприємства можливість транспортувати обладнання до обраної локації в безпечному регіоні.

Інше питання у виборі локації для переїзду. Якщо для ІТ потрібно знайти лише офісне приміщення з високоякісним інтернетом, то для великих підприємств потрібні і великі площі. З цим дуже складно. Держава допомагає з пошуком приміщень, майданчиків і земельних ділянок, але часто вони є непридатними для розгортання виробництва і потребують суттєвих інвестицій з боку підприємця. Площі ж у нормальному стані зазвичай належать бізнесу і здаються в оренду за ринковими цінами. [4]

Промисловий потенціал України історично був зосереджений у Донецькій, Луганській, Дніпропетровській та Запорізькій областях, [4] тож в західній частині функціонує мало технопарків. Якщо розвинути цю галузь, то можна досягти значних успіхів. Будуть привабливі умови для підприємців продовжувати і нарощувати свою діяльність. В більш довгостроковій перспективі це може свідчити про вкорінення бізнесу на західній території країни. Таким чином в майбутньому, коли ситуація стабілізується, для бізнесу буде гарна можливість розширити функціонал. Тобто залишитися на Заході та водночас відновити бізнес на минулій території.

Але проблеми інвестицій це не розв'язує, тому уряд покладає великі надії на допомогу міжнародних донорів та інвесторів. Наразі ведуться активні переговори про залучення міжнародної фінансової допомоги для сприяння розгортання потужностей бізнесу в західних регіонах України. [4]

Наступною проблемою є розселення персоналу. Підприємство зацікавлене зберегти якомога більше своїх працівників, залишити їх на

робочих місцях. Тому разом з переміщенням основних виробничих фондів підприємства відбувається переїзд колективу. Це призводить до необхідності розселити всіх підлеглих. Це складно, враховуючи кількість ВПО на безпечних територіях - 6,9 млн осіб.[5]

В безпечних регіонах, де повернулися до очного навчання школи і університети, приміщення цих закладів вже немає можливості використовувати як житло для людей. Тож бізнес і держава кажуть про необхідність масового будівництва тимчасового житла для переселенців. Але таке житло має бути належної якості.

За даними опитування від “Факти” - 8% опитаних не будуть повертатися додому. [6] Таким чином є мотивація для побудови повноцінних житлових будинків.

По-перше, це в певній мірі вирішить теперішню проблему розселення переміщених працівників.

По-друге, це створить нові робочі місця працівникам будівельних компаній, серед яких теж можуть бути релоковані фірми, або ВПО. По-третє, це в майбутньому створить умови для вкорінення того населення, яке не планує повертатися додому. Тобто буде ринок широкого вибору житла для постійного проживання.

Але можливість побудови будинків сильно залежить від фінансування, інвестування і тому не обійтися без міжнародної допомоги.

Ще одним проблематичним аспектом є логістика, пошук шляхів доставки сировини, реалізація товару. Вирішення цієї проблеми спершу варто пов'язати з вибором нової локації. Тобто для переїзду треба обрати місце, враховуючи зручність доставки сировини, відправку товарів і т.д.

Другим важливим моментом є пошук компанії-перевізника. Тут знову варто звертати увагу на фірми, які теж перемістилися у безпечний регіон. Склалися такі умови, що і підприємства, і перевізники створюють нові шляхи свого функціонування. При цьому вони потенційно корисні один для одного. А через те, що обидві сторони тільки формують свою роботу, можна на

взаємовигідних умовах розпочати співпрацю і таким чином підтримати один одного. Цей варіант буде корисним для економіки. Бо багато перевізників від 24 лютого втратили роботу і не працюють на економіку держави, якій потрібно допомагати.

З урахуванням вищенаведеного можна зробити висновок, що при вирішенні кожної проблеми потрібно шукати шляхи, які будуть корисні не лише підприємству, що релокує, а й іншим економічним суб'єктам. Проблему транспортування підприємства можна спростити, залучивши до процесу компанію-перевізника, що теж релокує. Проблему вибору локації можна вирішувати разом з державою та міжнародними спонсорами, за допомогою розвитку галузі технопарків, що створить привабливі умови для розвитку індустрії тепер і на далі. При вирішенні проблеми розселення персоналу теж варто враховувати фінансову допомогу інвесторів і залучити до співпраці весь потенціал як власний, так і інших компаній. Тим самим, побудувавши нові будинки - вирішити проблему теперішнього розселення і майбутнього попиту на постійне житло. Логістичні проблеми треба починати вирішувати ще до переміщення, попередньо обирати локацію з вигідним сполученням. А також допомогою може стати співпраця з перевізниками, що втратили роботу і релокували.

Варто поєднати зусилля заради блага власного підприємства та економіки в цілому. В більш безпечні регіони переїхали 725 підприємств, з них 528 вже відновили свою діяльність на новому місці.[7]

Список використаних джерел:

1. Режим доступу: <https://thedigital.gov.ua/news/93-malogo-ta-serednogo-biznesu-ukraini-dopomagae-derzhavi-peremogti-u-viyni>
2. Режим доступу: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-realizatsiyi-prohramy-relokatsiyi-pidpryyemstv-v-ukrayini>
3. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/news/minekonomiki-shcho-potribno-znati-biznesu-pro-programu-relokatsiyi-pidpriyemstv>

4. Режим доступу: <https://buduysvov.com/publications/relokaciya-biznesu-pid-chas-viyny-shcho-potribno-znaty>

5. Режим доступу: <https://displacement.iom.int/reports/zvit-pro-vnutrishne-peremischennya-v-ukraini-opituvannya-zagalnogo-naselennya-raund-8-17-23?close=true>

6. Режим доступу: https://fakty.com.ua/ua/ukraine/suspilstvo/20220630-ponad-60-ukrayincziv-znovu-praczyuyut-a-87-pereselencziv-hochut-povernutysya-dodomu-opytuvannya/?__cf_chl_tk=Lo5TsTkvBssGSGlgZF075M255aSjXFBbIk8a2_Un1U4-1664559319-0-gaNycGzNDtE

7. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/news/relokatsiia-725-pidpriemstv-pereikhaly-v-bezpechni-rehiony>

ЦІННІСТЬ, ЛЕГІТИМНІСТЬ І КОРИСНІСТЬ NFT – МИСТЕЦТВА

Г.М. Гаряєва, Є.Г. Приходько, Куценко С.О.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Харківський національний університет радіоелектроніки, м. Харків

Високий рівень популярності та прогнози щодо розвитку технологій блокчейн змушують замислитись про взаємозв'язок із правом інтелектуальної власності та авторськими правами – це можна назвати новим етапом розвитку сфери менеджменту інтелектуальної власності.

Навіщо легалізація криптовалют українцям? Власники криптовалюти, знають, що монети та NFT – це ризиковані інвестиції. Прийняття Закону «Про віртуальні активи» надає криптоактивам статусу об'єктів цивільних прав, тобто, вони стають легальною власністю. Це означає, що власники